

Udstrækning. Vi maa jo erindre, at der ude i Befolkningen er en stor Trang til Reformer og ikke mindst paa Skolevæsenets Omraade. Man maa tillige erindre, at hvad der blevet sagt i dette Ting saavel som i det andet Ting, navnlig i Lobet af de senere Samlinger, netop har været dette, at nu skulde vi komme ind i en Lovgivningsperiode, hvor det skulde være muligt at gennemføre Lovforslag til Gavn for den store Befolkning. Derfor andrer det mig noget, at man nu, da der foreligger et saa stort Spørgsmaal, ikke har optaget det i en videre Udstrækning, end Tilfældet er. Det er blevet sagt, at det er, fordi Meningerne ere saa overordentlig delte paa dette Omraade, at der ingen Udflugt vilde være til at komme igennem med videre gaaende Forslag, og ganske vist maa jeg sige, at den Diskussion, der har været ført om dette Lovforslag, viser jo ogsaa, at Meningerne ere i meget høj Grad delte, men det forekommer mig ikke at være en tilstrækkelig Grund til at lade Spørgsmaalet i dets store Almindelighed ligge, thi man kan jo til syvende og sidst alligevel ikke vide, om det ikke ved Forhandling skulde være muligt at komme længere frem paa Skolevæsenets Omraade, end Tilfældet er med Forslaget, som det er forelagt, og som det nu foreligger. Da et Regeringsforslag i Samlingen 1884—1885 blev forelagt, levede vi jo i en Periode, der var saa temmelig god paa Lovgivningens Omraade, og at Lovforslag ikke den Gang bleve fremmede, tror jeg ikke, man kan tage som Udgangspunkt for, at man ikke under andre Forhold skulde være i Stand til at fremme et lignende Forslag, navnlig da vi jo senere ere komne ind i en anden Lovgivningsperiode, under andre politiske Forhold, som sikkert ville gøre det muligt at komme videre frem ogsaa paa dette Omraade.

Til Trods for, at jeg altsaa ikke er tilfreds med Lovforslaget, som det foreligger, maa jeg dog sige, at jeg staar paa den Side, der ønsker det fremmet og gennemført i den Stikkelse, det har faaet fra Folketingets Side. Dog kunde jeg ønske forskellige Forandringer deri indførte, hvilke jeg skal tillade mig at berøre samtidig med, at jeg tillader mig at komme ind paa enkelte af de Ting, Lovforslaget indeholder, og som jeg sympatiserer med. Jeg skal saaledes nævne, at jeg sympatiserer med Lovforslaget med Hensyn til den udvidede Undervisningspligt, det indeholder. Denne Udvidelse er bleven noget indskrænket under Folketingets Behandling, dog ikke i nogen væsentlig Grad; men jeg anser det for et Gode, at man kommer bort fra den nu gældende Bestemmelse, at Børn

kunne udskrives af Stolen i 13 Aars Alderen. Jeg ser nemlig saaledes paa dette Forhold, at det navnlig er til Skade for den fattige Del af Befolkningen. De velstillede Klasser lade vel i Reglen ikke, ja vistnok aldrig, deres Børn udskrives af Stolen i den Alder. De Børn, der udskrives i 13 Aars Alderen, ere gerne Børn af fattige Forældre, som skulle ud at tjene deres Brød paa en eller anden Maade, sættes i Være eller i et tjenende Forhold paa Landet, hvorved man altsaa afbryder Undervisningen netop i den Alder, hvor Børnet kunde have størst Udbytte deraf. Jeg anser det derfor for et Gode, at man her har forhindret, at Udskrivning i den tidlige Alder kan finde Sted. Jeg staar i saa Henseende og med Hensyn til Undervisningspligten i det hele paa et andet Standpunkt, end det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (S. Pedersen), som havde Ordet i Gaar. Det ærede Medlem syntes at være af den Anskuelse, at Undervisningstvang i det hele er meget uheldig. Han mente, at man havde overburdet det gode, der var kommet af Undervisningstvangen, og at den i mange Henseender havde gjort ubodelig Skade. Jeg er ikke af denne Mening, og jeg kan ikke slutte mig til den Anskuelse, der er kommen frem baade fra det ærede Medlem og fra et andet Medlem her i Salen, at der ikke ude i Befolkningen skulde være Interesse for Skolen. Der er efter min Formening en ganske bethdelig Interesse i Befolkningen for Skolen, og der er hos Forældrene gennemgaaende et meget stærkt Ønske om at faa deres Børn underviste saa godt som paa nogen Maade muligt. Jeg kan ikke tillægge det nogen Betydning, at Forældre kun i ringe Grad møde ved Skoleeksaminer, og jeg kan heller ikke tillægge det nogen Betydning, at Flertallet af Forældre holder sig borte fra de Møder om Skolesager, der sammentaltes af Lærere. I de Kredse, hvori jeg har færdebes, har jeg gjort den Erfaring, at det, der trages efter, er at bringe Børnene frem til en højere Grad af Udvikling, end Forældrene have opnaaet, og jeg har opaa lagt Mærke til, at der er en Vællagelse over svigtende Ørne til at kunne naa dette Resultat for Børnenes Vedkommende. Selvfølgelig er der Forældre, som ikke lægge Vægt paa Undervisningen, og selvfølgelig er der Hjem, der maa betegnes som daarlige Hjem, og som maasse endog virke i modsat Retning, men jeg mener, at Børnene fra disse Hjem netop maa værnes imod at komme til at lide under, at Hjemmene ere af den Beskaffenhed. Man straffer jo de Forældre, der mishandle deres Børn i fysisk Henseende;